

Sygn. akt V U 440/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Magdalena Teteruk

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2019 r. w Legnicy

sprawy z wniosku Gminy L.(...)w L.

przy udziale zainteresowanych : M. H., J. K., U. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o ustalenie podstawy wymiaru zasiłku opiekuńczego z ubezpieczenia chorobowego

na skutek odwołania Gminy L.(...)w L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 26 kwietnia 2018 r.

znak (...)

(...)

(...)

I. **oddala odwołania,**

II. **zasądza od wnioskodawcy Gminy L.(...)w L. na rzecz strony pozwanej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kwotę 540 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,**

Sygn. Akt V U 440/18

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzjami: - nr (...) z dnia 26 kwietnia 2018 r. stwierdził, że dla płatnika składek (...)w L. kwota wypłaconych świadczeń z ubezpieczenia chorobowego podlegających rozliczeniu w ciężar składek na ubezpieczenie społeczne za czerwiec 2016r. wynosi 14 232, 39 zł . W uzasadnieniu wskazał, iż płatnik składek nieprawidłowo ustalił podstawę wymiaru wypłaconego M. H. zasiłku opiekuńczego z ubezpieczenia chorobowego za okres od 30 maja 2016r. do 3 czerwca 2016r. Co spowodowało .powstanie nadpłaty zasiłku opiekuńczego wypłaconego Pani M. H. - w kwocie 48,15 zł. Wskazał, iż dzienna stawka zasiłku powinna wynosić 77,43 zł, a nie jak obliczył odwołujący się 87,06 zł. Przyczyną różnicy w wysokości dziennej stawki zasiłku było wliczenie przez Gminę L. - (...)w L. dodatku specjalnego do podstawy wymiaru zasiłku opiekuńczego wypłaconego M. H..

Płatnik ustalił dzienną stawkę zasiłku w wysokości 87,06 zł (80 %) przyjmując do podstawy wymiaru zasiłku dodatek specjalny, który przysługiwał pracownikowi do 16 stycznia 2016 r. Dodał, iż dodatek specjalny przysługujący do określonego terminu nie powinien być uwzględniony przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego należnego za okres po upływie terminu, do którego dodatek przysługiwał. Ustalona przez ZUS wysokość zasiłku opiekuńczego z ubezpieczenia chorobowego wynosi: od 30.05.2016 r. do 31.05.2016 r. 154,86 zł, od 1.06.2016 r. do 3.06.2016 r. 232,29 zł.

- nr (...) z dnia 26 kwietnia 2018 r. stwierdził że dla płatnika składek (...) w L. kwota wypłaconych świadczeń z ubezpieczenia chorobowego podlegających rozliczeniu w ciężar składek na ubezpieczenie społeczne za czerwiec 2016r. wynosi 14 232, 39 zł . W uzasadnieniu wskazał, iż płatnik składek nieprawidłowo ustalił podstawę wymiaru wypłaconego J. K. zasiłku chorobowego z ubezpieczenia chorobowego za czerwiec 2016r. Co spowodowało .powstanie nadpłaty zasiłku chorobowego wypłaconego J. K. w kwocie 90,75 zł. Płatnik ustalił dzienną stawkę zasiłku w wysokości 133,25 zł (80 %), przyjmując do podstawy wymiaru zasiłku dodatek specjalny, który przysługiwał pracownikowi do 18 września 2015 r. Wskazał, iż dodatek specjalny, przysługujący do określonego terminu, nie powinien być uwzględniony przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego należnego za okres po upływie terminu, do którego dodatek przysługiwał. Wysokość zasiłku opiekuńczego z ubezpieczenia chorobowego wynosi: od 30.05.2016 r. do 31.05.2016 r. - 230,20 zł, od 1.06.2016. r. do 3.06.2016 r. - 345,30 zł.

- nr (...) z dnia 26 kwietnia 2018 r. stwierdził, że dla płatnika składek (...)w L. kwoty wypłaconych świadczeń z ubezpieczenia chorobowego podlegających rozliczeniu w ciężar składek na ubezpieczenie społeczne za kwiecień 2016r. wynosi 60 003, 19 zł, za maj 2016r. - 7 929,09 zł, za czerwiec 2016r. - 14 232,39 zł, za lipiec 2016r. - 7 595,78 zł, za sierpień 2016r. - 13 111,72 zł, za wrzesień 2016r. - 14 823,04 zł, za październik 2016r. - 18 274,20 zł, za listopad 2016r. - 15 828,27 zł, za grudzień 2016r. - 15 191,87 zł, za styczeń 2017r. - 17 179,05 zł, za luty 2017r. - 13 948,57 zł, za marzec 2017 r. - 17 384,83 zł, za kwiecień 2017 r. - 15 530,34 zł, za maj 2017r. - 14 379, 28 zł, za czerwiec 2017r. - 13 281, 34 zł, za lipiec 2017r. - 11 244, 95 zł, za sierpień 2017r. - 14 472, 02 zł, za wrzesień 2017r. - 17 066, 09 zł, za październik 2017r. - 18 234, 12 zł. Zaś podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe finansowane przez budżet państwa od prawidłowo naliczonego zasiłku macierzyńskiego za U. P. wynoszą: w październiku 2016r. - 836, 80 zł, w listopadzie 2016r. 2 594, 08 zł, w grudniu 2016r. - 2 5894, 08 zł, w styczniu 2017r. - 2 594,08 zł, w lutym 2017r. - 2 343, 04 zł, w marcu 2017r. 2 594, 08 zł, w kwietniu 2017r. - 2 510, 40 zł, w maju 2017r. - 2 594, 08 zł, w czerwcu 2017r. - 2 510, 40 zł, w lipcu 2017r. -

2 594, 08 zł, w sierpniu 2017r. - 2 594, 08 zł, we wrześniu 2017r. - 2 510, 04 zł, w październiku 2017r. - 1 589, 92 zł. .W uzasadnieniu wskazał, iż płatnik składek nieprawidłowo ustalił podstawę wymiaru wypłaconych U. P. świadczeń z ubezpieczenia chorobowego co spowodowało powstanie nadpłaty zasiłku chorobowego wypłaconego U. P. w kwocie 2 972,28 zł i zasiłku macierzyńskiego w kwocie 4 244,24 zł. Płatnik ustalił dzienną stawkę zasiłku chorobowego w wysokości 110,60 zł (100%) oraz dzienną stawkę zasiłku macierzyńskiego i zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego w kwocie 95,34 zł (80 %), przyjmując do podstawy wymiaru zasiłku dodatek specjalny, który przysługiwał pracownikowi do 16 stycznia 2016 r. Zdaniem ZUS dodatek specjalny, przysługujący do określonego terminu, nie powinien być uwzględniony przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłków chorobowych należnych za okres po upływie terminu, do którego przysługiwał.

Od tych decyzji płatnik składek (...) w L. złożył odwołania, stwierdzając, że przedmiotem sporu w sprawie jest sposób ustalenia podstawy wymiaru należnych Pani M. H., Pani U. P. i Panu J. K. zasiłków z ubezpieczenia społecznego: opiekuńczego, chorobowego i macierzyńskiego, a konkretnie – zasadność włączenia do tej podstawy przez odwołującego się oskładkowanego i wypłaconego dodatku specjalnego. Zarzucił, iż że zakwalifikowanie dodatku specjalnego jako składnika wynagrodzenia przysługującego tylko, a więc wyłącznie, do określonego terminu, a w konsekwencji z wyłączeniem go z podstawy wymiaru zasiłków. Zdaniem płatnika należało przede wszystkim określić charakter tego dodatku i możliwość jego wielokrotnego przyznawania w razie bieżących potrzeb pracodawcy oraz zasady pomniejszania tego składnika w przypadku choroby i fakt podlegania tego składnika wynagrodzenia obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, w tym ubezpieczeniu chorobowemu. Jednocześnie płatnik przedstawił

charakterystykę składnika płac jakim jest dodatek specjalny. Warunki i sposób przyznawania dodatku specjalnego w (...) w L. zostały uregulowane w Regulaminie wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w (...) w L., wprowadzonym zarządzeniem nr(...) Dyrektora (...) w L. z dnia 6 sierpnia 2009 r. Zgodnie z § 7 Regulaminu składnik „dodatek specjalny” może być przyznany pracownikowi z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań.

Płatnik wskazuje na możliwość przyznania tego dodatku wielokrotnie w ciągu jakiegoś okresu czasu, np. roku kalendarzowego. Zakończenie wypłaty dodatku specjalnego w związku z ustaniem okoliczności za jaki został przyznany w żaden sposób nie ogranicza prawa pracownika do nabycia tego samego składnika ponownie – w związku z powstaniem kolejnych okoliczności skutkujących okresowym spiętrzeniem obowiązków, lub koniecznością wykonania dodatkowych zadań. W (...) wielokrotnie miały miejsce takie przypadki. Dodatek specjalny ma charakter uznaniowy. Prawo do dodatku specjalnego kreuje konkretna decyzja pracodawcy o jego przyznaniu. Zakończenie wypłaty dodatku specjalnego w związku z ustaniem okoliczności za jakie został przyznany w żaden sposób nie ogranicza prawa do nabycia tego dodatku ponownie, w związku z powstaniem nowych okoliczności skutkujących okresowym spiętrzeniem obowiązków. Przepisy dotyczące wynagradzania pracowników (...)w L. zawierają zasady proporcjonalnego zmniejszania dodatku specjalnego za okres choroby pracownika w rozumieniu art. 41 ust. 1 ustawy zasiłkowej. Płatnik powołał się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 września 2006 r., III UK 48/06. Wskazując, iż „Zasiłek chorobowy jest wypłacany od przychodów ze stosunku pracy, których ubezpieczony nie uzyskuje w okresie zasiłkowym. W jego ocenie celem zasiłku chorobowego jest kompensowanie tym świadczeniem z ubezpieczenia społecznego tylko tych składników wynagrodzenia, których pracownik nie uzyskuje w okresie nieświadczenia pracy wskutek niezdolności do pracy z powodu choroby. W konsekwencji pracownik niezdolny do pracy wskutek choroby, który w myśl postanowień układu zbiorowego pracy lub przepisów płacowych zachowuje prawo do wypłaty niektórych składników wynagrodzenia także w okresie pobierania zasiłku chorobowego, nie może uzyskać kolejnej rekompensaty („zasiłkowej”) przez uwzględnienie

elementów wynagrodzenia, do których prawa nie utracił w okresie pobierania zasiłku chorobowego. (...) Oznacza to w konsekwencji, że w podstawie wymiaru zasiłku chorobowego nie uwzględnia się tylko tych składników wynagrodzenia, do których pracownik ma prawo w myśl postanowień układu zbiorowego pracy lub przepisów płacowych, a składniki te są wypłacane za okres pobierania tego zasiłku.” Dodatkowo powołał się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 czerwca 2008 r., SK 16/06, zgodnie z którym „jeżeli układ albo regulamin wynagradzania stanowi wyraźnie, że pracownik w okresie pobierania zasiłku zachowuje prawo do określonego składnika wynagrodzenia i składnik ten jest faktycznie wypłacany - składnik ów nie jest wówczas wliczany do podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe, a zarazem nie wchodzi do podstawy wymiaru zasiłku, co oznacza, że pracownik płaci „niską” (bo naliczaną nie od wszystkich składników wynagrodzenia) składkę i otrzymuje odpowiednio „niski” zasiłek, który jest jednak „uzupełniany” wypłacanym przez pracodawcę składnikiem wynagrodzenia.(...) Zatem także w odniesieniu do tych pracowników, o uwzględnieniu w podstawie wymiaru zasiłku chorobowego danego składnika wynagrodzenia decyduje to, czy w umowie o pracę lub innym akcie kreującym stosunek pracy przewidziano zmniejszenie tego składnika za czas niezdolności do pracy spowodowanej chorobą oraz czy w praktyce ten składnik był wypłacany w okresie pobierania świadczeń chorobowych”. Odwołujący się twierdził, że skoro pracownik traci prawo co najmniej do części tego składnika wynagrodzenia (dodatku specjalnego) to wydaje się słusznym, że w okresie nie wykonywania pracy na skutek niezdolności do pracy spowodowanej chorobą lub koniecznością opieki, uzyskuje wyższy zasiłek, którego celem jest rekompensowanie zarobków utraconych w wyniku choroby/opieki.

Ubezpieczeni M. H., J. K. i U. P. nie zajęli stanowiska w sprawie.

Sprawy z tych trzech odwołań zostały połączone do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Sąd ustalił:

(...) w L. (płatnik składek) wypłacił ubezpieczonej M. H. zasiłek opiekuńczy za okres od 30 maja 2016r. do 3 czerwca 2016r. Ustalił przy tym dzienną stawkę zasiłku w kwocie 87, 06 zł (80%) przyjmując do podstawy wymiaru zasiłku dodatek specjalny, który przysługiwał pracownikowi do 16 stycznia 2016r. Dodatek ten został jej przyznany na czas

określony z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych, związanych z zastępstwem osoby zatrudnionej na stanowisku starszej księgowej. Wysokość tego dodatku wynosiła w lipcu 2014r. – 300 zł, a od sierpnia 2014. do 16 stycznia 2016r. – 530 zł miesięcznie. Był to składnik wynagrodzenia przysługujący do określonego terminu.

Podstawa wymiaru zasiłku opiekuńczego ubezpieczonej, w postaci przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za okres od kwietnia 2015r. do marca 2016r. wraz z uzupełnionym dodatkowym wynagrodzeniem rocznym, premią, po odjęciu dodatku stażowego, który nie jest zmniejszany za okres pobierania zasiłku, bez uwzględnienia dodatku specjalnego przysługującego do 16 stycznia 2016r. oraz po odjęciu składek finansowanych przez ubezpieczoną - to kwota 2 903, 73 zł. Wysokość zasiłku opiekuńczego z ubezpieczenia chorobowego wynosi od 30 maja 2016r. do 31 maja 2016r. – 154, 86 zł, od 1 czerwca 2016r. do 3 czerwca 2016r. – 232, 29 zł. Płatnik składek zawyżył wysokość wypłaconego M. H. zasiłku opiekuńczego o kwotę 48, 15 zł.

Dowody:

- akta ZUS: umowa o pracę, inf. o zmianie wynagrodzenia z 1.07.2014r., 12.02.2016r., inf. o przyznaniu dodatku specjalnego z 11.01.2016r., karta zasiłkowa, karty wynagrodzeń, regulamin wynagradzania, wyjaśnienia str. pozw. z 19.12.2017r., protokół kontroli

- opinia biegłej sądowej k. 183-190 i 227-233.

Płatnik składek wypłacił ubezpieczonemu J. K. zasiłek chorobowy za okres od 30 maja 2016r. do 3 czerwca 2016r. Ustalił przy tym dzienną stawkę zasiłku w wysokości 133, 25 zł (80%) przyjmując do podstawy wymiaru zasiłku dodatek specjalny, który przysługiwał mu do 18 września 2018r. i został przyznany z tytułu funkcji kierownika budowy budów wielorodzinnych. Wysokość tego dodatku od 1 marca 2014r. do 31 sierpnia 2014r. wynosiła – 1 760 zł miesięcznie, a od 1 września 2014r. do 18 września 2015r. – 260 zł miesięcznie. Dodatek ten stanowił składnik wynagrodzenia przysługujący do określonego terminu.

Podstawa wymiaru zasiłku chorobowego ubezpieczonego w postaci przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za okres od czerwca 2014r. do maja 2015r. (z wyłączeniem września 2014r., w którym przepracował on mniej niż połowę obowiązującego go czasu pracy) wraz z uzupełnionym dodatkowym wynagrodzeniem rocznym, premią, po odjęciu dodatku stażowego, który nie jest zmniejszany za okres pobierania zasiłku, bez uwzględnienia dodatku specjalnego przysługującego do 18 września 2015r. oraz po odjęciu składek finansowanych przez ubezpieczonego wynosi 4 316, 38 zł, a stawka dzienna zasiłku chorobowego 115, 10 zł (80%). Wysokość zasiłku chorobowego ubezpieczonego wynosi: od 30 maja 2016r. do 31 maja 2016r. – 230, 20 zł, od 1 czerwca 2016r. do 3 czerwca 2016r. – 345, 30 zł. Płatnik składek zawyżył wysokość wypłaconego J. K. zasiłku chorobowego o kwotę – 90, 75 zł.

Dowody:

- akta ZUS: umowa o pracę, inf. o zmianie wynagrodzenia z 1.10.2013r.1.07.2014r., 27.03.2015r., inf. o przyznaniu dodatku specjalnego z 13.03.2014r.inf.o zmianie dodatku specjalnego z 3.09.2014r., inf. o odebraniu dodatku specjalnego z 18.09.2015r. karta zasiłkowa, karty wynagrodzeń, regulamin wynagradzania, wyjaśnienia str. pozw. z 19.12.2017r., protokół kontroli

- opinia biegłej sądowej k. 183-190 i 227-233.

Płatnik składek wypłacił ubezpieczonej U. P. zasiłek chorobowy za okres od 30 marca 2016r. do 19 października 2016r., zasiłek macierzyński za okres 21 października 2016r. do 9 marca 2017r. oraz zasiłek macierzyński za okres urlopu rodzicielskiego od 10 marca 2017r. do 19 października 2017r. Ustalił przy tym stawkę dzienną zasiłku chorobowego przypadającego w okresie ciąży w wysokości 110, 60 zł (100%) oraz dzienną stawkę zasiłku macierzyńskiego i zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego w wysokości 93, 34 zł (80%) przyjmując do podstawy wymiaru zasiłek specjalny, który przysługiwał jej do 16 stycznia 2016r. Dodatek ten został jej przyznany z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych związanego z zastępstwem osoby zatrudnionej na stanowisku starszej księgowej.

Wynosi on w lipcu 2014r. – 300 zł miesięcznie, a w okresie od sierpnia 2014r. do 16 stycznia 2016r. – 530 zł miesięcznie. Ten dodatek specjalny stanowił składnik wynagrodzenia, przysługiwał do określonego terminu.

Podstawa wymiaru zasiłku przysługującego ubezpieczonej od 30 marca 2016r. do 19 października 2017r. w postaci przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za okres od lutego 2015r. do stycznia 2016r. wraz z uzupełnionym dodatkowym wynagrodzeniem rocznym, premią, po odjęciu dodatku stażowego, który nie jest zmniejszany za okres pobierania zasiłku, bez uwzględnienia dodatku specjalnego przysługującego do 16 stycznia 2016r. oraz po odjęciu składek finansowanych przez ubezpieczoną wynosi 2880, 81 zł, stawka dzienna zasiłku chorobowego zaś 96, 03 zł (100%).

Podstawa wymiaru zasiłku przysługującego ubezpieczonej od 21 października 2016r. do 19 października 2017r. w postaci przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za okres od lutego 2015r. do stycznia 2016r. wraz z uzupełnionym dodatkowym wynagrodzeniem rocznym, premią, po odjęciu dodatku stażowego, który nie jest zmniejszany za okres pobierania zasiłku, bez uwzględnienia dodatku specjalnego przysługującego do 16 stycznia 2016r. oraz po odjęciu składek finansowanych przez ubezpieczoną wynosi 3 138, 02 zł, stawka dzienna zasiłku macierzyńskiego oraz zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu macierzyńskiego wynosi 83, 68 zł (80%).

Płatnik składek zawyżył wysokość wypłaconego U. P. zasiłku chorobowego o kwotę – 2 972, 28 zł a zasiłku macierzyńskiego o 4 244, 24 zł.

Dowody:

- akta ZUS: umowa o pracę, z 22.12.2004r., inf. o zmianie wynagrodzenia z 1.07.2014r. , inf. o przyznaniu dodatku specjalnego z 25.07.2014r., inf. o odebraniu dodatku specjalnego z 11.01.2016r., wniosek o urlop macierzyński z 26.10.2016r. . karta zasiłkowa, karty wynagrodzeń, regulamin wynagradzania, wyjaśnienia str. pozw. z 19.12.2017r. , protokół kontroli

- opinia biegłej sądowej k. 183-190 i 227-233.

Sąd zważył:

Odwołania płatnika składek były niezasadne.

Przepisy ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2017, poz. 1368 ze zm.) stanowią:

Art.36. 1. Podstawę wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego ubezpieczonemu będącemu pracownikiem stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy.

2. Jeżeli niezdolność do pracy powstała przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 1, podstawę wymiaru zasiłku chorobowego stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie za pełne miesiące kalendarzowe ubezpieczenia.

3. Podstawę wymiaru zasiłku chorobowego za jeden dzień niezdolności do pracy stanowi jedna trzydziesta część wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru zasiłku.

4. Podstawę wymiaru zasiłku chorobowego ustala się z uwzględnieniem wynagrodzenia uzyskanego u płatnika składek w okresie nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego, w trakcie którego powstała niezdolność do pracy.

Art.38. 1. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie stanowiące podstawę wymiaru zasiłku chorobowego ustala się przez podzielenie wynagrodzenia osiągniętego przez ubezpieczonego będącego pracownikiem za okres, o którym mowa w art. 36 ust. 1 i 2, przez liczbę miesięcy, w których wynagrodzenie to zostało osiągnięte.

Art. 41. 1. Przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego nie uwzględnia się składników wynagrodzenia, do których pracownik zachowuje prawo w okresie pobierania tego zasiłku zgodnie z postanowieniami układów zbiorowych pracy lub przepisami o wynagradzaniu, jeżeli są one wypłacane za okres pobierania tego zasiłku.

2. Składników wynagrodzenia przysługujących w myśl umowy o pracę lub innego aktu, na podstawie którego powstał stosunek pracy, tylko do określonego terminu nie uwzględnia się przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego należnego za okres po tym terminie.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do składników wynagrodzenia, których wypłaty zaprzestano na podstawie układu zbiorowego pracy lub przepisów o wynagradzaniu.

Art. 42. 1. Premie, nagrody i inne składniki wynagrodzenia przysługujące za okresy miesięczne wlicza się do podstawy wymiaru zasiłku chorobowego w kwocie wypłaconej pracownikowi za miesiące kalendarzowe, z których wynagrodzenie przyjmuje się do ustalenia podstawy wymiaru zasiłku.

2. Składniki wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1, przysługujące za okresy kwartalne, wlicza się do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru zasiłku chorobowego w wysokości stanowiącej jedną dwunastą kwot wypłaconych pracownikowi za cztery kwartały poprzedzające miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy.

3. Składniki wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1, przysługujące za okresy roczne, wlicza się do podstawy wymiaru zasiłku chorobowego w wysokości stanowiącej jedną dwunastą kwoty wypłaconej pracownikowi za rok poprzedzający miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy.

Zaś zgodnie z art. 47 przepisy art. 36 -42 i 45 stosuje się odpowiednio przy ustalaniu podstawy wymiaru świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku wyrównawczego, zasiłku macierzyńskiego, zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego i zasiłku opiekuńczego.

Kwestią sporną we wszystkich trzech sprawach jest sposób ustalania podstawy wymiaru zasiłków przysługujących z tytułu ubezpieczenia społecznego, tj. zasiłku chorobowego, opiekuńczego, macierzyńskiego.

Z treści przepisów art. 41 ust. 1-3 wynika wprost, że składników wynagrodzenia przysługujących w myśl umowy o pracę lub innego aktu, na podstawie którego powstał stosunek pracy, tylko do określonego terminu nie uwzględnia się przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego należnego za okres po tym terminie. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do składników wynagrodzenia, których wypłaty zaprzestano na podstawie układu zbiorowego pracy lub przepisów o wynagradzaniu.

Powołane przez odwołującego się orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 6 września 2006 r., III UK 48/06 nie przystaje do okoliczności faktycznych niniejszych spraw, gdyż dotyczy innego problemu prawnego. Treść wyroku Sądu Najwyższego brzmi następująco: „Przy ustaleniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego nie uwzględnia się składników wynagrodzenia, jeżeli postanowienia układów zbiorowych pracy lub przepisy o wynagradzaniu nie przewidują ich zmniejszenia za okres pobierania zasiłku chorobowego (art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, jednolity tekst: Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 267 ze zm.), co w odniesieniu do nagród oznacza, że można wyłączyć je z podstawy wymiaru zasiłku chorobowego dopiero po podjęciu decyzji o ich przyznaniu w okresie zasiłkowym oraz faktycznym wypłaceniu obok i niezależnie od uzyskanych świadczeń chorobowych.

Tym samym tematem zajmował się Trybunał Konstytucyjny z dnia 24 czerwca 2008 r., SK 16/06.

W ocenie sądu wyroki Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego powołane przez odwołującego się nie mają bezpośredniego zastosowania w niniejszych sprawie bowiem dotyczą innego niż nagrody lub premie składnika wynagrodzenia, tj. dodatku specjalnego.

Jak stwierdza sam odwołujący się, celem zasiłku chorobowego jest zastąpienie (w określonym proporcjonalnie rozmiarze) wszelkiego rodzaju wypłat pieniężnych uzyskiwanych ze stosunku pracy przed powstaniem niezdolności do pracy. Zasiłek chorobowy jest bowiem przyznawany w miejsce tych wypłat, które nie zostaną dokonane w okresie pobierania zasiłku.

W rozpoznawanych sprawach bezspornie ustalono, że na podstawie przepisów o wynagradzaniu, wyżej wymienionym pracownikom zaprzestano wypłaty dodatku specjalnego przed nabyciem prawa do pobierania zasiłków z ubezpieczenia chorobowego.

Odnosząc się do zarzutów odwołującego się stwierdzić należy, że charakter dodatku specjalnego został określony, wynika on bowiem z dokumentacji osobowej pracowników, jak i z przepisów o wynagradzaniu. Dodatek był przyznawany pracownikom w szczegółowo określonych okolicznościach i na określony czas. Zarząd zaprzestał wypłaty tych dodatków ze względu na ustanie przyczyn powodujących potrzebę przyznania i wypłaty dodatków. Regulamin wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w (...)w L. w § 7 stanowi, że dodatek specjalny może być przyznany pracownikowi z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań. Dodatek specjalny przyznaje się na czas określony, nie dłuższy niż istnienie tych okoliczności.

Faktycznie istniała możliwość ponownego przyznania dodatku specjalnego, jednak w tych sprawach nie miało to miejsca. Jak wynika z poniższego zestawienia, pracownikom, których sprawa dotyczy, przed przyznaniem zasiłków nie wypłacano dodatków specjalnych.

W ocenie sądu cel jakim jest zrekompensowanie zarobków utraconych w wyniku choroby/opieki, został osiągnięty, mimo pominięcia w podstawie wymiaru (oskładkowanego) dodatku specjalnego, który pracownikom nie był wypłacany przed nabyciem prawa do wypłaty zasiłków z ubezpieczenia chorobowego. Zasiłki powinny być ustalone od podstawy wymiaru uwzględniającej wszystkie składniki, do których wypłaty pracownik miał prawo przed nabyciem prawa do zasiłków i które nie były wypłacane w okresach zasiłkowych. Tym samym, brak podstaw do stwierdzenia, że zasiłki w wysokości wskazanej przez organ rentowy nie rekompensują pracownikom zarobków utraconych w wyniku choroby/opieki. Gdyby bowiem nie zaistniała konieczność pobierania zasiłków, pracownicy w tych okresach (zasiłkowych) nadal nie pobieraliby dodatków specjalnych – na co wskazują przedłożone przez (...) dokumenty. Taką pewność można mieć zwłaszcza w przypadku M. H. i J. K., pobierających kilkudniowe zasiłki. Sama możliwość ich przyznania nie jest wystarczającą przesłanką do uznania, że w wyniku choroby/opieki pracownicy nie otrzymali tego składnika wynagrodzenia. Inaczej przedstawia się sprawa premii i nagród, które mogą być wypłacane w okresie zasiłkowym. Sąd Najwyższy w wyroku, o którym mowa wyżej, zwrócił uwagę na konieczność ustalenia, czy premie i nagrody faktycznie były wypłacane w okresach zasiłkowych, a w konsekwencji, czy nastąpiła utrata tych składników wynagrodzenia. Stanowisko to znalazło potwierdzenie w wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

Odnosząc się do uwag płatniak do opinii biegłej podkreślenia wymaga, że zgodnie z art. 36 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. 2008 Nr 223 poz. 1458 z póź. zm.) pracownikowi samorządowemu przysługuje wynagrodzenie stosowne do zajmowanego stanowiska oraz posiadanych kwalifikacji zawodowych. Pracownikowi samorządowemu przysługuje wynagrodzenie zasadnicze, dodatek za wieloletnią pracę, nagroda jubileuszowa oraz jednorazowa odprawa w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Pracownikowi samorządowemu z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań może zostać przyznany dodatek specjalny.

Regulamin wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w (...)w L. został ustalony na podstawie art. 39 ust. 1 i 2 ustawy o pracownikach samorządowych. Zgodnie z § 7 dodatek specjalny może być przyznany pracownikowi z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań. Dodatek specjalny przyznaje się na czas określony, nie dłuższy niż istnienie tych okoliczności.

W umowach o pracę określono:

- rodzaj umówionej pracy,
- miejsce wykonywania pracy,
- wynagrodzenie ustalone zgodnie z Zakładowym układem zbiorowym dla pracowników (...)w L. z dnia 14.12.1995 r.
- inne warunki zatrudnienia: premia regulaminowa oraz inne składniki wynagrodzenia zgodnie z Zakładowym układem zbiorowym dla pracowników (...)w L. z dnia 14.12.1995 r.

Oprócz umów o pracę pracownicy otrzymywali pisemne informacje o zmianie płacy zasadniczej i premii regulaminowej.

Odrębnymi pismami (...) powiadamiał pracowników o przyznaniu dodatku specjalnego na określony czas, o zmianie wysokości kwoty dodatku oraz o dniu, z którym dodatek przestaje przysługiwać.

Biegła zgadza się ze stroną odwołującą, że zasiłek chorobowy ma zastąpić wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne uzyskiwane ze stosunku pracy przed powstaniem niezdolności do pracy. Jednak w przypadku pracowników (...), o których mowa w tej sprawie, w skład wynagrodzenia uzyskiwanego przed powstaniem niezdolności do pracy nie wchodził dodatek specjalny.

Faktycznie wszyscy pracownicy (...), których niniejsze postępowanie dotyczy, w okresach przyjmowanych do ustalenia podstawy wymiaru zasiłków otrzymywali dodatki specjalne i faktycznie od tych składników wynagradzania odprowadzane były składki na ubezpieczenie społeczne.

Pracownicy nie otrzymywali dodatków specjalnych przed powstaniem niezdolności do pracy - nie z powodu pobierania zasiłków z ubezpieczenia społecznego, lecz z powodu upływu terminu, na jakie dodatki zostały przyznane. Nie można się zatem zgodzić z interpretacją przepisu art. 41 ustawy zasiłkowej przez (...). Przepisy art. 41 ustawy zasiłkowej stanowią:

Art. 41. 1. Przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego nie uwzględnia się składników wynagrodzenia, do których pracownik zachowuje prawo w okresie pobierania tego zasiłku zgodnie z postanowieniami układów zbiorowych pracy lub przepisami o wynagradzaniu, jeżeli są one wypłacane za okres pobierania tego zasiłku.

2. Składników wynagrodzenia przysługujących w myśl umowy o pracę lub innego aktu, na podstawie którego powstał stosunek pracy, tylko do określonego terminu nie uwzględnia się przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego należnego za okres po tym terminie.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do składników wynagrodzenia, których wypłaty zaprzestano na podstawie układu zbiorowego pracy lub przepisów o wynagradzaniu.

Art. 42. 1. Premie, nagrody i inne składniki wynagrodzenia przysługujące za okresy miesięczne wlicza się do podstawy wymiaru zasiłku chorobowego w kwocie wypłaconej pracownikowi za miesiące kalendarzowe, z których wynagrodzenie przyjmuje się do ustalenia podstawy wymiaru zasiłku.

Przepisy art. 42 określają zasady wliczania składników wynagrodzenia.

Odwołujący się twierdzi, że dodatek specjalny należy traktować na równi z premią lub nagrodą. Ponadto uważa, że przepis art. 41 ust. 2 nie ma zastosowania w tym przypadku, ponieważ w umowie o pracę lub w innym akcie prawnym, na podstawie którego powstał stosunek pracy, nie wymieniono dodatku specjalnego. Jednak rozstrzygającym jest przepis art. 41 ust. 3, zgodnie z którym przepis ust. 2 stosuje się do tych składników wynagrodzenia, których wypłaty zaprzestano na podstawie układu zbiorowego pracy lub przepisów o wynagradzaniu. Za taki przepis należy zatem rozumieć Regulamin wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w (...)w L. stanowiącym załącznik

do zarządzenia nr (...) Dyrektora (...) w L. z dnia 6.08.2009 r.. W regulaminie wyszczególniono okoliczności, które stanowiły podstawę do przyznania dodatku oraz określono termin obowiązywania dodatku.

Powołane przez odwołującego się orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 6 września 2006 r., III UK 48/06 oraz wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 czerwca 2008 r., SK 16/06 dotyczyły takich składników wynagrodzenia (premii, nagród), do których pracownik był uprawniony przed zachorowaniem, a kwestią sporną było ustalenie wartości tych składników, podlegającej uwzględnieniu w podstawie wymiaru zasiłków .

Należy jeszcze raz podkreślić, iż pracownicy, których sprawa dotyczy, nie otrzymywali dodatków służbowych przed zachorowaniem/opieką. Nie można zatem twierdzić, że wynagrodzenie nie zostało zrekompensowane. Gdyby pracownicy nie korzystali z tych świadczeń, także nie otrzymywaliby dodatków służbowych. Z treści przepisów art. 41 wynika, że fakt opłacania składek od tego składnika wynagrodzenia nie jest jedyną przesłanką wymaganą do uwzględnienia w podstawie wymiaru zasiłków, przesądza o tym fakt utraty prawa pracownika do pobierania dodatku przed powstaniem niezdolności do pracy.

Płatnik składek nie kwestionował matematycznego wyliczenia zasiłków z zaskarżonych decyzji, lecz zasadę przyjętą przez ZUS w zakresie wyliczenia wysokości zasiłków. Podobnie zastrzeżenia ZUS dotyczyły przyjętej przez (...) zasady ustalania podstawy wymiaru świadczeń, a nie matematycznego kwot zasiłków.

Mając powyższe na uwadze, sąd na podstawie art. art. 477¹⁴ § 1 kodeksu postępowania cywilnego oddalił odwołania płatnika składek.

O kosztach zastępstwa procesowego sąd orzekł na podstawie art. 98 w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. (Dz.U.2017.1870 i 2400 oraz Dz. U.2018.138) w sprawie opłata za czynności radców zasądzając od płatnika składek na rzecz strony pozwanej kwotę 540 zł (3 x 180 zł).